

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

Ο ρόλος του προέδρου καί οι σχέσεις του μέ τον πρωθυπουργό

ΘΑ ΜΕΤΑΤΡΑΠΕΙ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΜΑΣ ΑΠΟ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗ ΣΕ ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ;

Η πολιτική ζωή του τόπου, παρά τὰ σοβαρά εξωτερικά κι εσωτερικά προβλήματα, φαίνεται νὰ ἔχει σταματήσει στὸ θέμα τῆς διαδοχῆς στὴν Προεδρία τῆς Δημοκρατίας. Ἡ σύνθεση τοῦ Πρωθυπουργοῦ μέ τὸ θέμα αὐτό, θέτει ταυτόχρονα καί τὸ θέμα τῆς διαδοχῆς στὴν ἀρχηγία τῆς Ν. Δ., πράγμα πού ἐξηγεῖ, ἐν μέρει, καί τὴ μεγάλη σημασία πού αποδίδεται στὸ ἐνδεχόμενο μιάς μετὰδοχῆς τοῦ στὴν Προεδρία. Περισσότερο ἴσως ἀκόμα κι ἀπὸ ευκαιρία, ἀποτελεῖ γι' αὐτὸ ἐπιτακτικὴ

ἀνάγκη μιά ἐξέταση, στὴν παρούσα συγκυρία, τοῦ πολιτικοῦ ρόλου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καί τῶν σχέσεών του μέ τὴν Κυβέρνηση καί ἰδίως τὸν Πρωθυπουργό. Μιά παρόμοια ἐξέταση ἰσοδυναμεῖ στὸ βάθος, μέ ἀναζήτηση τῆς λογικῆς καί τελικὰ τῆς οὐσίας τοῦ πολιτεύματος πού μᾶς διέπει. Ἡ ἐξέταση αὐτὴ θὰ γίνῃ μέ μιά διπλὴ ἀνάγνωση: τοῦ συνταγματικοῦ κειμένου τοῦ 1975 καί τῆς ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα ἐφαρμογῆς του.

Ἡ πολιτειακὴ ἐπιδίωξη αὐτῆς τῆς ἐποχῆς φαίνεται ὅτι εἶναι γενικὰ ἡ ἐπινόηση τρόπων παραβίασης τῆς δημοκρατίας (πρὸς χάριν τῆς τεχνολογικῆς αποτελεσματικότητας, τῆς στρατηγικῆς πρωτοβουλίας καί τῆς οικονομικῆς παραγωγικότητας), χωρὶς ὅμως ταυτόχρονα ν' ἀποκαλυφθεῖ ἡ πτώχευσή της. Ἡ σύγχρονη ἱστορία, εἶναι ἀντιδημοκρατικὴ. Αὐτὸ πού τὴν χαρακτηρίζει εἶναι ἡ ποσοτικὴ αὐξηση: ἡ διάθεση τοῦ «πλέον ἔχειν», ἡ πλεονεξία. Ἡ δικαιοσύνη, ὑλικὴ καί ἠθικὴ — οικονομικὴ καί κοινωνικὴ, πού ἀποτελεῖ τὸ λόγο τῆς δημοκρατίας, ἔχει χάσει σήμερα τὴν πρώτη θέση στὴν ἱεραρχία τῶν ἱστορικῶν ἀξιών. Ἡ δημοκρατία εἶναι ὁ μεγάλος ηττημένος τοῦ καιροῦ μας. Αὐτὸ πού στὴν κενύσαντ ὁικονομολογικὴ ἐπανάσταση ἀντικατέστησε τὴν προοπτικὴ τῆς ἐξασφάλισης ἐλευθεροῦ χρόνου (σχόλης), ἡ «πλήρης ἀπασχόληση», στὴ θετικιστικὴ Πολιτικὴ ονομάζεται «σταθερότητα», ἀποτελεσματικότης.

Τὸ ἐλληνικὸ Σύνταγμα τοῦ 1975 στὴν «πρόκληση» αὐτῆς τῆς ἐποχῆς μας, τῆς ἐπανεξαγωγῆς δηλαδὴ τῆς μοναρχικῆς ἰδέας καί πρακτικῆς, φαίνεται ὅτι θέλησε ν' ἀντιδράσει ἐλληνικά, μέ τὴν ἐννοία ὅτι χρησιμοποίησε σὰν κατευθυντήρια ἀρχὴ τῆς σύνθεσής του τὸ γνωστὸ μας «παθὸς μάθος». Ἡ ἐλληνικὴ πολιτικὴ ἱστορία ἔχει υποφέρει τόσο ἀπὸ τὴν μοναρχικὴ αὐθαριεσία ὅσο κι ἀπὸ τὴν κοινοβουλευτικὴ ἀνευθυνότητα. Ἡ μερότητα φαίνεται ὅτι ἀναζητήθηκε γι' αὐτὸ στὴ ρύθμιση ἐκείνη πού θὰ ἐξουθετέρωνε τίς δύο αὐτὲς πηγὲς τῆς νεοελληνικῆς κακοδαιμονίας. Ὁ κίνδυνος ὅμως πού παραβύλαγε, στὸ μέτρο πού αὐτὸ ἀφηνόταν σὲ ταχυδακτυλουργικὰ χερίδια, ἦταν νὰ προκύψῃ ἕνα Σύνταγμα — προκρουστικὴ κλίνη, κίν-

θηκε τὸ 58 - 62 κάτω ἀπὸ τὴν πίεση τῆς ἱστορίας καί τῆς προσωπικότητας τοῦ στρατηγοῦ Ντεγκώλ. Αὐτὸ πού χαρακτηρίζει καί τὰ τρία αὐτὰ συστήματα εἶναι ἡ μετανόηση τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὴ Συνέλευση (ἀπὸ τὴ Βουλευτικὴ ἢ Νομοθετικὴ ἐξουσία) στὸ Συμ-

Συνταγματικὴ ἀνάλυση ἀπὸ τὸν Δρ. Η. Α. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ

βούλιο (στὴν Ἐκτελεστικὴ ἐξουσία) καί στὴν πραγματικότητα σ' ἕνα ἄνθρωπο: τὸν Πρόεδρο (Ν. Π. Α., Γαλλία) ἢ τὸν Πρωθυπουργό (Αγγλία). Τὸ Κοινοβούλιο ἔχει τίς καλύτερες περιπτώσεις, ὅπως π.χ. στὴν περίπτωση τῶν Η. Π. Α., ἀπλῶς υποθαμβεῖται, καί τίς χειρότερες, π.χ. στὴ Γαλλία, ἐντελῶς ἀποδυναμώθει, ἐνῶ στὴν Αγγλία ἔχει ὑποταχθεῖ μέ μιά ὀλιγαρχία, στὴν οὐδία πού κάθε φορὰ ἐπικρατεῖ στοὺς κόλπους τοῦ κυβερνητικοῦ κόμματος. Αὐτὸ πού ἀποτελεῖ πολιτειακὴ διακόσμηση στὴν Αγγλία, ἡ βασιλεία, στὴ Γαλλία ονομάζεται Κοινοβούλιο. Ἡ ἱστορικὴ ἀπόφαση στὴ σύγχρονη δυτικὴ Πολιτίᾳ ἀνήκει στὸ δημοκρατικὸ Μονάρχη (Πρόεδρο ἢ Πρωθυπουργό).

Τὸ ἐλληνικὸ Σύνταγμα τοῦ 75, ἀντὶ νὰ συνταχθεῖ μέ τρόπο ἀπόλυτο μ' ἕνα ἀπὸ τὰ συστήματα αὐτὰ, θέλησε νὰ τοποθετηθεῖ ἀνάμεσα στὸ γαλλικὸ καί τὸ ἀγγλοσαξονικὸ σύστημα. Αποφεύγοντας τὸν προσανατολισμὸ πρὸς ἕνα καθαρὸ προεδρικὸ σύστημα (περίπτωση Γαλλίας), εἰσήγαγε ἕνα προεδρικὸ θεσμὸ πού διαφέρει τόσο ἀπὸ τὸν ἀντιστοιχὸ τῆς Γερμανίας ἢ τῆς Ἰταλίας, ὅσο κι ἀπὸ τὸ βασιλικὸ θεσμὸ τῆς Αγγλίας. Ὁ Πρόεδρος τῆς ἐλληνικῆς Δημοκρατίας, σύμφωνα μέ τὸ

τὸ καθεστῶς τῶν ἄλλων δυτικῶν χωρῶν; Στὴν καταφατικὴ ἀπάντηση, θὰ πρόκειται γιὰ ἕνα νερὸ πολιτικὸ μοντέλο, γιὰ ἐλληνικὸ πρότυπο.

ΟΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΔΥΟ ΠΡΟΕΔΡΩΝ

Ἄς δοῦμε ὅμως ποιὲς εἶναι ἀκριβῶς οἱ ἐξουσίες τοῦ Γάλλου Π. Δ. προκειμένου νὰ τὸν συγκρίνομε μέ τὸν Ἕλληνα Π. Δ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἔχει τίς ἀκόλουθες ἐξουσίες: 1) διορίζει τὸν Πρωθυπουργὸ καί τοὺς Υπουργοὺς, 2) συγκαλεῖ ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ τοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου, 3) ἐκδίδει διατάγματα καί πράξεις νομοθετικοῦ περιεχομένου (ORDONNANCES), 4) διορίζει τοὺς δημόσιους ὑπαλλήλους, τοὺς ἀξιωματικούς καί τοὺς δικαστές, 5) συνάπτει τίς διεθνεῖς συμβάσεις, 6) εἶναι ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ καί προεδρεύει τοῦ Συμβουλίου ἐθνικῆς ἀμύνης, 7) σὲ περίπτωσι ἐθνικοῦ κινδύνου συγκεντρώνει στὰ χερίδια του ὅλες τίς ἐξουσίες, 8) προσφεύγει ὅποτε τὸ κρίνει ἀναγκαῖο στὴ λαϊκὴ θέληση (δημοψήφισμα, ἐκλογές), 9) διαλύει τὴ Βουλὴ.

Τὸ πλέγμα τῶν ἐξουσιῶν αὐτῶν, πολιτικὸ ἐπακόλουθο τῶν ἐκτάκτων συνθηκῶν κάτω ἀπὸ τίς ὁποῖες κλήθηκε ὁ στρατηγὸς Ντεγκώλ ν' ἀναλάβῃ τὸ «επιπεπρωμένον» τῆς Γαλλίας, προσέλαβε μιά ἰδιαίτερα σημασία τὸ 1962, ὅποτε καθιερώθηκε ὡς τρόπος ἀνάδειξης τοῦ Π. Δ. ἡ ἄμεση καθολικὴ ψηφοφορία: Ἡ ἀνάδειξη τοῦ Π. Δ. ἀπὸ τὴν πλειοψηφία τοῦ ἐκλογικοῦ Ὑψώματος τὸν κατέστησε κύριο ἐκφραστὴ τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας.

Αὐτὸ πού ὁ Μονάρχης ἦταν «ἐλέφ Θεοῦ», ὁ Γάλλος Π. Δ. εἶναι «ἐλέφ Λαοῦ». Ἡ ἐθνικὴ, ἡ ἱστορικὴ ἀπόφαση ἀνήκει στὴν ἀποκλειστικὴ ἀρμοδιότητα τοῦ Προέδρου. Ἡ Γαλλικὴ Δημοκρατία γινώσκει μιά κεφαλὴ, πράγμα πού σημαίνει μιά βούληση. Στὴ διακομα τῆς ἐπταετοῦς προεδρικῆς θητείας τὸ Γαλλικὸ Κράτος εἶναι ὁ Πρόεδρος.

Αὐτὴ εἶναι τοῦλάχιστο ἡ γκαλιτικὴ συνταγματικὴ θεωρία καί πρακτικὴ, πού ὅμως ἀκολουθεῖται, παρόλες τίς λεκτικὲς διαφοροποιήσεις, κι ἀπὸ τὸ σημερινὸ Πρόεδρο.

Ἄν' ἐντούτοις ἡ γαλλικὴ συνταγματικὴ πρακτικὴ εἶναι ἀναρρῆ στὸ σημεῖο αὐτό, δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο καί μέ τὸ γαλλικὸ συνταγματικὸ γράμμα. Σύμφωνα πρῶτονι μέ τὸ τελευταῖο ὑπάρχει πρόβλημα σχέσεων Π. Δ. καί Πρωθυπουργοῦ. Οἱ συνταγματικὲς ἐξουσίες τοῦ πρώτου μποροῦν νὰ συγκροτοῦν μέ τίς οὐλόλογες ἐξουσίες τοῦ δευτέρου. Κάτι περὶ θὰ μπορούσε ἰδίως νὰ συμβεῖ στὴν περίπτωσι πού αὐτοὶ ἀνήκουν σὲ διαφορετικὰ κόμματα. Σὲ μιά παράμοια περίπτωσι ποιὲς υπερεισχύει ἡ μὴπως δημιουργεῖται ἀδιέξοδος;

Στὸ πολιτειακὸ «σενάριο» πού συντάχθηκε μετὰ τὴν πτῶση τῆς δικτατορίας, ποιὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς πρωταγωνιστής; Ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Πρωθυπουργός; Ἡ μὴπως κανεὶς ἀποκλειστικὰ ἀλλὰ καί οἱ δύο, μέ τὴν ἐννοία δηλαδὴ ὅτι ἔχουμε νὰ κάνουμε μέ μιά δικέφαλὴ Ἐκτελεστικὴ ἐξουσία; (...) Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὰ ἔξι σχεδὸν χρόνια προεδρίας καί τοὺς δύο προέδρους πού ἔχουμε γνωρίσει μέχρι σήμερα, ἀσκεῖ λιγότερες ἐξουσίες ἀπ' ὅσες τοῦ ἀναγνωρίζῃ τὸ Σύνταγμα. Πῶς ἐξηγεῖται αὐτό;

δυνας πού δὲν ἐξορμε ἀκόμα ἂν τελικὰ ἀποφεύκτηκε.

Τὰ δυτικὰ μοντέλα, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα εἶχε νὰ ἐπιλέξῃ ἡ ἐλληνικὴ ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τοῦ 75, ἦταν τὸ καθαρὸ προεδρικὸ τῆς Ἀμερικῆς, τὸ καθαρὸ κοινοβουλευτικὸ τῆς Αγγλίας καί τὸ ἐνδιάμεσο πολιτειακὸ καθεστῶς τῆς Γαλλίας, πού πραγματοποιή-

γράμμα τοῦ ἰσχύοντος Συν)τος, ἔχει περισσότερες ἐξουσίες ἀπ' ὅ, τι εἶχε παλιὰ ὁ βασιλιάς ἢ ἔχει σήμερα ἡ Βασίλισσα τῆς Αγγλίας, ἢ τέλος ὁ Π. Δ. τῆς Γερμανίας, τῆς Ἰταλίας κλπ. Σημαίνει ὅμως ἄραγε αὐτὸ ὅτι τὸ ἐλληνικὸ καθεστῶς εἶναι δυαρχικὸ κι ὄχι «μοναρχικόν», πῶς συμβαίνει νὰ εἶναι, τηρουμένων τῶν ἀναλογιών,

Ποιός είναι ο πρωταγωνιστής στην Έλλάδα;

Στην πράξη, ο Πρωθυπουργός που διεκδώνει με τόν Πρόεδρο —κι αυτό συνέβη, εκτός από μία εξαίρεση, με όλους τους πρωθυπουργούς της 5ης Γαλλικής Δημοκρατίας— απομακρύνθηκε, «απολύθηκε».

Εν τούτοις, το γράμμα του Συν)τος του 58 δεν αναγνωρίζει στον Π.Δ. το δικαίωμα να «παύει» τον πρωθυπουργό, και κατά μείζονα λόγο την Κυβέρνηση, ενώ αντίθετα παρέχει τη δυνατότητα στον Πρωθυπουργό να «υποκαταλεί» την κυβερνητική (διοικητική και νομοθετική) δραστηριότητα του Προέδρου, αρνούμενος την προσπονησάφη των σχετικών προεδρικών πράξεων, κάτι όμως που μπορεί να κάνει κι ο Πρόεδρος για τις κυβερνητικές προτάσεις.

Αυτό τελικά που χαρακτηρίζει το γαλλικό πολιτικό σύστημα είναι ότι το Σύνταγμα του 58-62 τροποποιήθηκε στην πράξη από τον στρατηγό Ντεγκόλ προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της προεδρικής εξουσίας: Ο Γάλλος Π.Δ. ασκεί περισσότερες εξουσίες από όσες του αναγνωρίζει το Σύν)μα. Αυτό ακριβώς αποτελεί άλλωστε και το κύριο περιεχόμενο της κριτικής που ασκεί στο θέμα αυτό η γαλλική αντιπολίτευση.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Άς επιστρέψουμε τώρα στην ελληνική πραγματικότητα για να δούμε πώς παρουσιάζονται εδώ τα πράγματα. Στο πολιτειακό «σενάριο» που συντάχθηκε μετά την πτώση της δικτατορίας, ποιος είναι ο πραγματικός πρωταγωνιστής: Ο Πρόεδρος ή ο Πρωθυπουργός; Η μήπως κανείς αποκλειστικά αλλά και οι δύο, με την έννοια δηλαδή ότι έχουμε να κάνουμε με μία δίκεφαλη Έκτελεστική εξουσία;

Το Σύνταγμα του 75, όπως ειπώθηκε ήδη, δημιουργεί τη γενική εντύπωση, ότι πρόκειται μάλλον για τη δεύτερη αυτή περίπτωση, ότι εγκαθιδρύει δηλαδή ένα διαρκικό σύστημα, κάτι που θα τοποθετούσε το σύστημα του πολιτικού μας καθεστώτος ανάμεσα στο γαλλικό και το αγγλικό ή σωστότερα (για χάρη και της ονομαστικής αναλογίας) και το γερμανικό σύστημα.

Η ελληνική Δημοκρατία δεν είναι κοινοβουλευτική, όπως η γερμανική, ούτε προεδρική, (ή καλύτερα ημιπροεδρική), όπως η γαλλική, αλλά προεδρευμένη κοινοβουλευτική Δημοκρατία (καί άρ. 1§1). Ο Πρόεδρος της ελληνικής Δημοκρατίας είναι πολύ ισχυρότερος από τον Γερμανό Π.Δ., που είναι απλώς αντιπρόσωπος του γερμανικού έθνους κι απλός φύλακας της συνταγματικής τάξης, αλλά λιγότερο ισχυρός από τον Γάλλο Π.Δ., που είναι απόλυτος αρχηγός της Εκτελεστικής εξουσίας και ουσιαστικός άν όχι ο κυριότερος μέτοχος της Νομοθετικής εξουσίας. Αντίθετα δηλαδή από το γαλλικό σύστημα, όπου οι εξουσίες του Π.Δ. είναι χωρίς όρους, πραγματικές και ενεργές, στο σύστημα που εισάγεται στον τόπο μας με το Σύν)μα του 75 οι εξουσίες του Π.Δ. είναι υπό αίρεση, οιοσδήποτε εικονικές και δυναμικές. Ενώ στο γαλλικό Σύν)μα είναι ρητή η επιταγή για την άσκηση των προεδρικών εξουσιών, στο

δικό μας Σύν)μα διαφαίνεται μία ευχή για την άσκηση των εξουσιών αυτών. Στην ουσία πράγματι η άσκηση τους προβλέπεται για εξαιρετικές περιστάσεις που είναι φυσιολογικά απευκταίες.

Μία σύγκριση των εξουσιών του Γάλλου και του Έλληνα Π.Δ. θα επέτρεπε το ακόλουθο συμπέρασμα: Ο Πρόεδρος της ελληνικής Δημοκρατίας έχει σχεδόν τόσες εξουσίες όσες κι ο Πρόεδρος της γαλλικής Δημοκρατίας, μόνο που ριζμένες απ' αυτές παρουσιάζονται ουσιαστικά διαφοροποιημένες, κυρίως προς την κατεύθυνση του περιορισμού τους. Και στα δύο συστήματα ο Π.Δ. εκδίδει διατάγματα, διορίζει τους δημόσιους υπάλληλους κλπ, αντιπροσωπεύει διεθνώς το κράτος, είναι αρχηγός του στρατού, διαλύει τη Βουλή και προσφεύγει στη λαϊκή θέληση.

Αντίθετα, ο Έλληνας Π.Δ. υστερεί του Γάλλου Π.Δ. στα εξής θέματα: του διορισμού του Πρωθυπουργού, της σύγκλησης υπό την προεδρία του του Υπουργ. Συμβουλίου, της συμμετοχής του στην άσκηση της Νομοθετικής εξουσίας και του περιεχομένου των εξαιρετικών εξουσιών. Τέλος, ο δικός μας Πρόεδρος υστερεί του Γάλλου Προέδρου στο θέμα της παύσης της Κυβέρνησης, των προϋποθέσεων ανάληψης των εξαιρετικών εξουσιών και της επέμβασης στο έργο της Βουλής.

Αναλυτικότερα οι δύο τελευταίες αυτές κατηγορίες των προεδρικών εξουσιών παρουσιάζονται ως εξής: Στο θέμα του διορισμού του Πρωθυπουργού, η διαφορά ανάμεσα στα δύο συστήματα συνίσταται στ' ότι ενώ ο Γάλλος Π.Δ. μπορεί αμέσως να διορίσει ως Πρωθυπουργό τον «κηπουρό» του (άρ. 8), ο Έλληνας Π.Δ. πρέπει προηγουμένως ν' αναθέσει την πρωθυπουργία, με σειρά προτεραιότητας, στον αρχηγό του απόλυτα πλειοψηφούντος κόμματος, του σχετικά πλειοψηφούντος κόμματος και τέλος του δεύτερου σε κοινοβουλευτική δύναμη κόμματος (άρ. 37). Θεωρητικά πάντως η διαφορά αυτή δεν είναι παρά διαδικαστική. Ενώ δηλαδή στην περίπτωση του Γάλλου Π.Δ. το ζήτημα είναι να υποταχτεί η Βουλή στη θέληση του και ν' αποδεχτεί ως Πρωθυπουργό τον «κηπουρό» του, στην περίπτωση του Έλληνα Π.Δ. το ζήτημα είναι να πειστεί αντίθετα η Βουλή ν' αρνηθεί την πρωθυπουργία στους συνταγματικά προηγούμενους στη διεκδίκησή της, για ν' αφεθεί ελεύθερος ο δρόμος στον «κηπουρό» του Π.Δ. Στην πρώτη περίπτωση η πρωθυπουργοποίηση του προεδρικού εκλεκτού διατελεί υπό την αναδελτική αίρεση της αποδοχής του από τη Βουλή, στη δεύτερη υπό τη διαλυτική αίρεση της παρακάμψης εκείνων που προηγούνται στη διεκδίκηση της πρωθυπουργίας.

Στο θέμα τώρα της σύγκλησης υπό την προεδρία του Π.Δ. του Υ.Σ., η διαφορά από το ένα σύστημα στο άλλο είναι η ακόλουθη: Αυτό που στο γαλλικό σύστημα αποτελεί τον κανόνα (άρ. 9), στο ελληνικό αντιπροσωπεύει την εξαίρεση. Το δικαίωμα του Έλληνα Π.Δ. να συγκαλέσει υπό την προεδρία του το Υ.Σ. ασκεί-

τα μόνο σε περίπτωση «εκτάκτων περιστάσεων» (άρ. 38§2). Η σημασία ενός παρόμοιου περιορισμού μειώνεται εντούτοις σημαντικά αν ληφθεί υπόψη ότι η εκτίμηση για την ύπαρξη των «εκτάκτων περιστάσεων» επαφίεται στον ίδιο τόν περιοριζόμενο. Η νομοθετική εξ' άλλου εξουσία του Π.Δ., που αποτελεί τον κανόνα στο γαλλικό σύστημα (άρ. 34§2), στο ελληνικό ασκείται κατ' εξαίρεση και υπό περιορισμούς (άρ. 44).

Τέλος, οι εξαιρετικές εξουσίες του άρθρου 16 του γαλλικού Συν)τος τόσο ως προς την έκταση όσο κι ως προς τη διάρκεια και την εγκυρότητα των συνεπειών τους.

Υπάρχουν όμως, όπως επισημάνθηκε ήδη, και σημεία όπου ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας υπερτερεί του Π.Δ. της Γαλλίας. Ισχύει αυτό στην περίπτωση του άρθρου 38§2, σύμφωνα με το οποίο ο Π.Δ. μπορεί να παύει την Κυβέρνηση. Το γαλλικό Σύν)μα δεν περιέχει μία ανάλογη διάταξη.

Ένα άλλο σημείο που ο δικός μας Π.Δ. παρουσιάζεται ισχυρότερος από τον Π.Δ. της Γαλλίας αφορά στις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να τεθούν σ' εφαρμογή τ' άρθρα 16 και 48 αντίστοιχα του γαλλικού και ελληνικού Σύν)τος. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι περισσότερες σαφείς κι αντικειμενικές στο άρθρο 16 απ' ό,τι στο άρθρο 48. Ένα τελευταίο σημείο αυτού του είδους είναι και η δυνατότητα του Έλληνα Π.Δ. να επεμβαίνει στο έργο της Βουλής είτε αναστρέφοντας τις εργασίες της (άρ. 40), είτε διαλύοντάς τη, υπό προϋποθέσεις, ακόμα και μέσα στον πρώτο χρόνο μετά από μία προηγούμενη διάλυση της (41§4).

ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Αυτό είναι χονδρικά το περιεχόμενο του συνταγματικού κειμένου στο θέμα σχετικά με τη θέση που κατέχει στο πολιτειακό μας σύστημα ο Π.Δ. Η θέση αυτή, όπως φαίνεται ιδίως από τη σύγκριση με το γαλλικό σύστημα, δεν είναι καθόλου ασήμαντη. Ο Π.Δ. με το να μπορεί να παύει την Κυβέρνηση, να διαλύει τη Βουλή, να καταφεύγει στο δημοψήφισμα, κατ' εξαίρεση να νομοθετεί και να θέτει σ' εφαρμογή το άρθρο 48 του Συν)τος, κατέχει αναμφίβολα μία κυρίαρχη θέση στο πολιτικό μας σύστημα.

Τήν Τρίτη ή συνέχεια

ΔΗΜΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ανακοινώνεται ότι με την άριθ. 805 79 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου αποφασίστηκε η τροποποίηση του εκριμένου σχεδίου της πόλεως στο 306 — 326 — 327 — 330.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έστιά γραφεία του Δήμου Αχαρνών εργάσιμες ημέρες και ώρες για φορηθούν το περιεχόμενο της έως του Δημοτικού Συμβουλίου δίνουν τις τυχόν ενστάσεις το καί πέντε (15) ημέρες από έσεως αυτής της ανακοίνωσης.

Η ανακοίνωση δημοσιεύε-
μερίδες.

Αχαρνές 13/2/71
Ο Δήμαρχος Α.
NTINOS BPE